

UAB PLUNGĖS ŠILUMOS TINKLAI RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. UAB Plungės šilumos tinklų (toliau – Bendrovė) Rizikų valdymo politika (toliau – Politika) nusako Bendrovės rizikų valdymo objektą, paskirtį, principus, dalyvius bei jų funkcijas.
- 1.2. Politikos taikymo sritis – visoms Bendrovės grupėms.
- 1.3. Šioje Politikoje vartojamos sąvokos:
 - 1.3.1. **Bendrovės rizika** – tai nepageidaujama situacija ateityje, galinti teigiamai ir/ar neigiamai paveikti Bendrovės tikslus.
 - 1.3.2. **Bendrovės rizikų valdymas** – tai koordinuotas Bendrovės veiklos nukreipimas ir kontrolė, atsižvelgiant į Bendrovės rizikas.
 - 1.3.3. **Poveikis** – neigiamas rizikos įvykio arba incidento rezultatas.
 - 1.3.4. **Tikimybė** – įvertinimas, paremtas praeities įvykiais, t. y. rizikos įvykio dažnumu arba galimybe, kad rizika gali realizuotis ateityje.
 - 1.3.5. **Rizikų žemėlapis** – vizualus Bendrovės rizikų atvaizdavimas, leidžiantis reitinguoti nustatytas ir įvertintas rizikas pagal jų lygį.
 - 1.3.6. **Rizikos apetitas** – rizikos dydis, kurį Bendrovė prisiima nekeliant grėsmės iškeltų tikslų siekimui ir ilgalaikės strategijos įgyvendinimui.
 - 1.3.7. **Rizikos lygis** – rizikos dydis, išreikštas rizikos tikimybės ir rizikos galimo poveikio sandauga.
 - 1.3.8. **Stebėseną** – periodinis rizikų stebėjimas (nustatytais laiko intervalais) ir įvertinimas, rodantis nuokrypį nuo tikėtino ar užsibrėžto tikslo ir (ar) rezultato.
 - 1.3.9. **Rizikos savininkas** – asmuo arba subjektas, atsakingas už rizikos valdymą ir įgaliotas ją valdyti.
 - 1.3.10. **Už rizikų valdymo proceso koordinavimą atsakingas asmuo** – Bendrovės direktoriaus įsakymu paskirtas Bendrovės darbuotojas, atsakingas už Bendrovės rizikų valdymo proceso koordinavimo priežiūrą.

2. RIZIKŲ VALDYMO OBJEKTAS IR PASKIRTIS

- 2.1. Bendrovės rizikos valdymo objektas yra visi Bendrovės procesai (įskaitant Bendrovės vykdomus projektus), strateginiai tikslai, kurių metu atsiradusi veiklos ar kitos kategorijos rizika darytų neigiamą poveikį įgyvendinant Bendrovės tikslus ir (arba) atliekamų funkcijų kokybei arba turėtų neigiamą poveikį.
- 2.2. Kai Bendrovės procesas arba projektas vykdomas perkant išorinių tiekėjų paslaugas, prekes ar darbus ir Bendrovė tiesiogiai nekontroliuoja to proceso arba projekto dalies, tai rizikų valdymo objektas yra sudarytos sutartys su išoriniu tiekėju, kurios privalo būti identifikuotos rizikos ir numatytos tinkamos rizikų valdymo priemonės.
- 2.3. Jei nėra sudarytos sutartys su išoriniais tiekėjais, procesų aprašuose privalo būti identifikuotos rizikos ir numatytos tinkamos rizikų valdymo priemonės, užtikrinančios, kad tokios sutartys būtų sudaromos laiku ir tinkamai.

3. RIZIKŲ VALDYMO TIKSLAI

- 3.1. Identifikuoti pagrindines rizikas, keliančias grėsmę kasdienės veiklos vykdymui ir Bendrovės veiklos tikslų pasiekimui;
- 3.2. Pašalinti arba sumažinti rizikos įvykių atsiradimo priežastis ir jų pasireiškimo tikimybę bei pasekmes;
- 3.3. Sumažinti galimus nuostolius;
- 3.4. Padėti priimti valdymo sprendimus.

4. RIZIKŲ VALDYMO PRINCIPAI

- 4.1. Bendrovė savo veikloje taiko tokius rizikų valdymo principus:
 - 4.1.1. **skaidrumas** – visos Bendrovės grupės bendradarbiauja valdydamos Bendrovės rizikas, dalinasi informacija apie rizikos įvykius, rizikas;
 - 4.1.2. **efektyvumas, optimalumas ir proporcingumas** – mažinant rizikų lygį, skiriami ištekčiai neturi viršyti siekiamos naudos;
 - 4.1.3. **atsakomybė** – kiekvienas Bendrovės darbuotojas užtikrina rizikų valdymą savo veiklos srityse, siekdamas užkirsti rizikų pasireiškimą. Rizikų valdymo proceso dalyviai yra atsakingi už tinkamą jiems priskirtų funkcijų vykdymą;
 - 4.1.4. **nuolatinis tobulinimas** – rizikų valdymas stebimas ir prireikus tobulinamas atsižvelgus į Bendrovėje sukauptas žinias ir patirtį.

5. RIZIKOS VALDYMO PROCESAS

5.1. Rizikų valdymo procesą sudaro šie etapai:

5.1.1. **Rizikų nustatymas.** Šio etapo metu yra nustatomos visos galimos rizikos, galinčios turėti neigiamą ar teigiamą poveikį Bendrovės veiklai, tikslams ar tęstinumui. Rizikos nustatomos atsižvelgiant tiek į vidinius, tiek į išorinius veiksnius.

5.1.2. **Rizikų analizė ir vertinimas.** Identifikuotos rizikos vertinamos pagal rizikos atsiradimo tikimybę, poveikį ir mastą.

5.1.3. **Rizikų apetito nustatymas.** Tai rizikų valdymo etapas, kurio metu valdyba, atsižvelgdama į Bendrovės pateiktą informaciją apie veiklos, kurioje identifikuota rizika, pobūdį, strategiją, rizikos grupę, nustato galimą rizikų apetitą.

5.1.4. **Rizikų valdymo priemonių planas.** Rizikų valdymo priemonių planas sudaromas išdėstant visas vertinimo proceso metu identifikuotas ir įvertintas rizikas, numatant rizikų valdymo priemones, paskirstant atsakomybes už priemonių įgyvendinimą. Rizikų valdymo priemonių planas yra pagrindinė rizikų valdymo ir komunikavimo priemonė.

5.1.5. **Stebėsena ir kontrolė.** Rizikų valdymo priemonių plano įgyvendinimo nuolatinė stebėsena ir periodinė kontrolė vienu metu apima rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo priežiūrą ir rizikos vertinimo bei valdymo priemonių taikymo veiksmingumo užtikrinimą. Rizikos valdymo stebėsena atliekama periodiškai peržiūrint ir atnaujinant rizikos valdymo priemonių planus, kuriuose fiksuojami per ataskaitinį laikotarpį pasiekti rezultatai įgyvendinant rizikos valdymo priemones.

5.1.6. **Rizikų žemėlapis sudarymas.** Įvertintos rizikos sisteminamos ir atvaizduojamos rizikų žemėlapyje, kuris padeda nustatyti valdymo prioritetus ir sprendimų kryptis.

	1 – Labai mažas poveikis	2 – Mažas poveikis	3 – Vidutinis poveikis	4 – Didelis poveikis	5 – Labai didelis poveikis
5 – Beveik neabejotina	Vidutinė	Vidutinė	Kritinė	Kritinė	Kritinė
4 – Tikėtina	Maža	Vidutinė	Vidutinė	Kritinė	Kritinė
3 – Gali įvykti	Maža	Vidutinė	Vidutinė	Vidutinė	Kritinė

2 – Mažai tikėtina	Maža	Maža	Vidutinė	Vidutinė	Vidutinė
1 – Beveik neįmanoma	Maža	Maža	Maža	Maža	Vidutinė

1 pav. Rizikų žemėlapis lentelė

6. RIZIKŲ APETITAS

6.1 Rizikų apetito vertinimas atliekamas siekiant nustatyti kiekvienos atskiros rizikos lygį ir, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, priimti tinkamą sprendimą dėl rizikos valdymo: ją priimti, mažinti, perkelti arba vengti.

6.2 Rizikos apetitas nustatomas remiantis rizikos tikimybės įvertinimo ir jos galimo poveikio įvertinimo deriniu.

6.3 Kiekvienos rizikos tikimybė įvertinama vadovaujantis tikėtinu jos pasireiškimo dažnumu, o rizikos galimas poveikis – vadovaujantis neigiamų padarinių, kuriuos ji gali sukelti, mastu.

6.4 Kiekvienos rizikos galimas poveikis vertinamas pagal tris kriterijus:

6.4.1 Poveikis žmonių (įskaitant Bendrovės darbuotojus) sveikatai ir gyvybei;

6.4.2 Poveikis Bendrovės turto ir (arba) įsipareigojimų dydžiui;

6.4.3 Poveikis Bendrovės reputacijai ir veiklos tęstinumui.

6.5 Nustačius rizikos lygį, kiekviena atskira rizika klasifikuojama kaip „maža“, „vidutinė“, arba „kritinė“.

6.6 Rizikos apetitas apima žemo ir vidutinio lygio rizikas – tai yra rizikos, kurias Bendrovė gali priimti, siekdama savo tikslų. Šios rizikos gali būti priimanamos arba valdomos, atsižvelgiant į jų pobūdį, kilmę ir kitus reikšmingus veiksnius. Kritinio lygio rizikos turi būti aktyviai valdomos, rengiant atitinkamus rizikos valdymo planus.

7. RIZIKŲ VALDYMO SISTEMOS DALYVIAI IR ATSAKOMYBĖS

Dalyvis	Pagrindinės atsakomybių sritys
Valdyba	Strategija ir priežiūra: • tvirtina Bendrovės rizikų valdymo politiką; • kontroliuoja rizikų, priskirtų „kritinė“ lygiui, valdymo priemonių plano vykdymą, teikia pasiūlymus dėl priemonių taikymo; • nustato Bendrovės rizikos valdymo strateginę kryptį ir rizikos apetitą; • vertina su reikšmingomis rizikomis susijusią informaciją ir priima sprendimus dėl valdymo priemonių.
Direktorius	Strategija ir priežiūra: • atsako už rizikų valdymo politikos įgyvendinimą Bendrovėje; • užtikrina, kad rizikų valdymo procesai būtų integruoti į strateginius ir veiklos planus; • užtikrina rizikų valdymo priemonių efektyvumą; • paskiria atsakingus asmenis ar grupes rizikų valdymo funkcijų vykdymui; • pagal poreikį teikia ataskaitas ir rekomendacijas valdybai; • užtikrina nuolatinį rizikos valdymo tobulinimą;

	• prisiima atsakomybę už rizikų valdymo rezultatus ir reikiamų išteklių skyrimą tinkamam rizikų valdymui.
Rizikos valdymo koordinatorius	Koordinavimas: • kuria ir prižiūri rizikos valdymo procesą reglamentuojančių metodinių dokumentų parengimą ir tobulinimą; • koordinuoja rizikų identifikavimo ir vertinimo procesus; • teikia ataskaitas ir rekomendacijas Bendrovės direktoriui; • užtikrina, kad grupių vadovai ir darbuotojai būtų supažindinti su rizikų valdymo principais ir reikalavimais; • atlieka stebėseną dėl rizikos pokyčių.
Procesų savininkai/ Grupių vadovai	Valdymas ir įgyvendinimas: • atsakingi už kasdienį rizikų valdymą savo grupėse; • inicijuoja periodinį rizikos vertinimą; • užtikrina, kad būtų įvertinti visi su jų veikla susiję rizikos veiksniai; • įgyvendina rizikos mažinimo priemonės; • teikia informaciją apie rizikas rizikos valdymo koordinatoriui; • užtikrina informacijos apie rizikos nustatymo svarbą skleidimą vadovaujamame komandoje.
Visi darbuotojai	Identifikavimas ir laikymasis: • atsakingi už rizikų, su kuriomis susiduria kasdienėje veikloje, identifikavimą ir pranešimą tiesioginiams vadovams; • privalo laikytis nustatytų kontrolės procedūrų ir Politikos; • stebi aplinką ir identifikuoja naujas rizikas, apie jas operatyviai praneša rizikos valdymo koordinatoriui arba savo grupės vadovui.

8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 8.1. Už Politikos parengimą, atnaujinimą, įgyvendinimą, kontrolę ir viešinimą atsakingas Bendrovės direktorius.
- 8.2. Politika skelbiama viešai Bendrovės internetinėje svetainėje www.plungessiluma.lt, siekiant užtikrinti Bendrovės veiklos skaidrumą.
- 8.3. Politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per trejus metus.
- 8.4. Politiką ir jos pakeitimus tvirtina Bendrovės valdyba.